

Bestuiving van aardbeien

Bestuiving van aardbeien gebeurt vanzelf, althans volgens veel aardbei-kenners. Het stuifmeel valt van de meeldraden direct op de stempels van dezelfde bloem. Vaak helpt de wind een handje, in de kas kan de wind worden vervangen door een ventilator. Elke aardbeibloem heeft 50 tot 500 stampers, die allemaal een stuifmeelkorrel moeten ontvangen om een zaadje te laten ontwikkelen. Hoewel de zaden bovenop de uitgegroeide bloembodem liggen, zal bij een slechte bestuiving de bloembodem zich slecht ontwikkelen en dus een niet goed uitgegroeide vrucht leveren. Vaak zie je mooie vruchten met een punt die ingedroogd en nog groen is. Vermoedelijk is dit te wijten aan een slechte bestuiving. Voor een goede bestuiving zijn bijen niet direkt nodig.

Bee Culture 1995(4)

Thema voor een tentoonstelling

Veel imkerverenigingen organiseren zelf een tentoonstelling, of staan met een kraam op een plaatselijke manifestatie. Een thema voor zo'n evenement kan zijn: 'Drachtplanten en bestuiving'.

Waarom juist dit thema? Als mensen horen, dat op sommige planten veel insecten komen, worden ze heel enthousiast. Ze zien hun tuin al vol zoemende bijen en hommels en vladderende vlinders. Vooral in het voorjaar heeft zo'n tentoonstelling effect. Hoe richt je zo iets in? Het is een idee om de planten op verschillende hoogtes te zetten, een soort bordes. Alle planten in hetzelfde glas of dezelfde jampot, met daarbij duidelijk de naam. Liefst met grote letters en een watervaste viltstift. Niet meer dan zo'n dertig planten. Natuurlijk planten uit de naaste omgeving, ook wilde planten kunnen een plaatsje krijgen. In het najaar kunnen er bloeiende planten met hun zaden en vruchten of een korf met fruit bij gezet worden. Geen bananen, maar wel appels, peren, pruimen, kiwi's, kalebassen, boon-tjes en bessen. Een bord erbij met bijvoorbeeld de volgende tekst 'met bijen meer vruchten'. In zo'n opstelling mogen natuurlijke enkele potten honing niet ontbreken. Liefst honing van verschillende planten. Kinderen doen graag aan puzzels mee. Zet in de buurt van de getoonde planten nog eens tien tot vijftien van deze planten neer die alleen genummerd zijn. Op het wedstrijdformulier moeten de deelnemers achter de plantennamen de betreffende nummers zetten. Elk uur een prijsuitreiking. Als prijzen kun je denken aan een

pot honing, een waskaars of een tuil (dracht)bloemen. Zo'n tentoonstelling van drachtplanten geeft de mogelijkheid om op een onnadrukkelijke manier de betekenis van bijen als bestuivers te benadrukken. Het is weer eens wat anders.

Imkerfreund 1995(4)

Cucurbita

Leden van de familie *Cucurbitaceae*, de courgettes, pompoenen, meloenen, augurken hebben bijen nodig voor hun bestuiving. Ze hebben vrouwelijke en mannelijke bloemen, en het stuifmeel is groot en zwaar en wordt niet door de wind verspreid. Dus zijn er insecten nodig, veel insecten, vooral bijen kunnen hier een taak vervullen. En dan is het niet erg of een vrouwelijke kalebas-stamper wordt bevrucht met het stuifmeel van een pompoen, ze horen beide tot dezelfde soort *Cucurbita pepo*. De vrucht is het uitgegroeide vruchtbeginsel van de bloem, dus de vrucht wordt zoals op het pakje zaad is afgebeeld. Vooral in Amerika, waar de pompoen vandaan komt, heb je enorm veel rassen die wat vruchten betreft helemaal niet op elkaar lijken.

Wil je raszuivere zaden verzamelen, dan moet je wat voorzorgsmaatregelen nemen. Ga 's avonds naar je pompoenveldje en plak voorzichtig een vrouwelijke en een mannelijke bloemknop met plakband dicht. De knoppen moeten op openspringen staan. De mannelijk bloemknop zit gewoon aan de bloemsteel, bij de vrouwelijke bloem zie je onder de bloemknop een verdikking, de aanstaande vrucht. De volgende dag vroeg op, en zo gauw de dauw opgedroogd is naar je pompoenveldje. De bloemen zijn nu net opengegaan en het zoekt er van de bijen. Je plukt de mannelijke bloem die je had dichtgeplant en haalt er de bloemblaadjes af. Je houdt dan een soort penseel over. Je haalt voorzichtig het plakband van de vrouwelijke bloem en strijkt met je mannelijke penseel langs de stempels van de vrouwelijke bloem. Nu de bloem weer goed dichtplakken en een gekleurd draadje los om de bloemsteel strikken. Als het vruchtbeginsel dikker wordt is je bestuiving gelukt. En nu maar wachten tot je pompoen rijp is met een harde schil. Na het oogsten laat je hem nog zo'n drie weken liggen om het zaad te laten narijpen. Daarna kun je de pompoen opensnijden en de zaden eruit halen. Voorzichtig wassen en drogen en opbergen tot het volgende jaar. Door jarenlang eigen zaad te verzamelen en op bepaalde eigenschappen te selecteren krijg je je eigen pompoen.

Bee Culture 1995(6)